

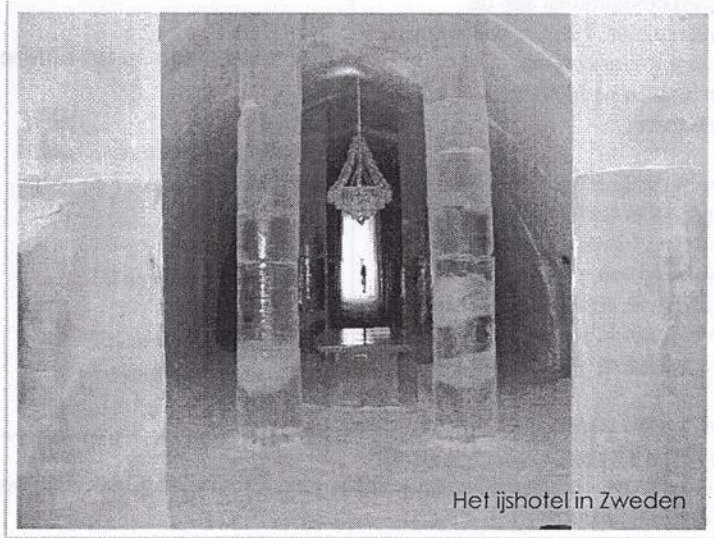
Scandinavische
Vereniging
Groningen

land, volk en cultuur

FUTHARK Futhark

Verenigingsblad van de Scandinavische Vereniging Groningen

Het ijshotel in Zweden

September 2008
Jaargang 2 - nummer 2

WELKOM !

Het bestuur is blij te kunnen aankondigen dat het programma voor de resterende maanden van 2008 rond is. We begroeten u de komende maanden graag bij een lezing over de Zweedse schilder Anders Zorn, een lezing over het ijshotel in Zweden en een lezing over Groenland. In deze uitgave van *Futhark* kunt u de aankondigingen van deze lezingen vinden. Het bestuur is ook van plan zoals ieder jaar in december weer een gezellige kerstviering te organiseren. Daarnaast zijn we natuurlijk druk bezig sprekers te benaderen voor het programma van het voorjaar van 2009. Informatie over deze plannen volgt later.

In deze *Futhark* vindt u verder een terugblik op het bezoek van twee Zweedse auteurs in Groningen en een artikel over een proefschrift van Brian D. Barrett over kunstenaarskolonies aan de Noordzeekust. Tot slot hebben we een aantal interessante Scandinavische nieuwtjes opgenomen.

Voor het volgende nummer is uw bijdrage van harte welkom. We ontvangen bijvoorbeeld graag een reisverslag van uw vakantie in Scandinavië, een korte recensie over een Scandinavisch boek of een leuke anekdote. Alles kan en mag!

Kopij kunt u sturen aan:
scandinavischevereniging@home.nl

of per post aan de Scandinavische Vereniging Groningen, Corthingpoort 3, 9716 GX Groningen.

INHOUD

<i>Aankondiging</i>	
Komende activiteiten	3
<i>Terugblik</i>	
Zweedse auteurs in Groningen	5
<i>Artikel</i>	
Kunstenaarskolonies aan de Noordzeekust onder de loep	6
<i>Actueel</i>	
Scandinavisch nieuws	7
<i>Verenigingsinformatie</i>	
Verzoek, contributie & colofon	8

Meer informatie over de vereniging en o.a. de nieuwste informatie over onze lezingen, vindt u op: www.scandinavischevereniginggroningen.net

KOMENDE ACTIVITEITEN

De Zweedse schilder Anders Zorn

door Felke Veldman

23 september 2008

Van armoede en anonimiteit tot weelde en internationale roem. Deze korte omschrijving vat het leven samen van een kind, dat geboren is in een klein dorp bij Mora in Dalarna, Zweden. De jongen groeide uit tot de internationaal beroemde en veelzijdige kunstenaar Anders Zorn. Anders was de zoon van een ongetrouwde moeder en werd opgevoed door zijn grootouders. Hij bezocht de school in Mora en bedreef als liefhebberij houtsnijden. Anders was twaalf jaar oud toen zijn vader stierf en hij van een kleine erfenis naar een school in Enköping werd gestuurd. Hier kreeg hij de eerste lessen in tekenen en werd hij aangemoedigd om met houtsnijden door te gaan. Een aantal collega's van zijn vader, of beter de vrouwen daarvan, namen het initiatief om Anders in Stockholm lessen te laten volgen aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten. Zijn oeuvre omvat kunstwerken over tal van onderwerpen, uitgevoerd met verschillende technieken, waarvoor hij zonnodig bij andere kunstenaars in de leer ging. Het gemak waarmee hij schilderde bezorgde hem de faam van "de Rembrandt van Zweden", waardoor hij tenslotte in de gelegenheid werd gesteld om een groot aantal portretten te schilderen van prominenten der aarde. Dit leverde hem veel geld op. Geld dat hij investeerde in een aantal prachtige gebouwen met uiteenlopende collecties in... Mora.

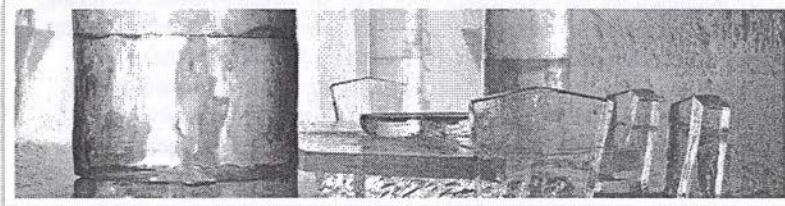
Het ijshotel in Zweden

door Marjolein Vonk

28 oktober 2008

Op 28 oktober komt styliste Marjolein Vonk vertellen over het ijshotel in het noorden van Zweden.

Meer informatie over het onderwerp van de lezing kunt u binnenkort lezen in de uitnodiging voor deze lezing en op onze website.

Groenland

door Roanne van Voorst

27 november 2008

Klimaatveranderingen zijn voelbaar in Nederland, maar nog veel sterker in Groenland. Volgens berichten van het Amerikaanse ruimte-onderzoeksinstituut NASA is de ijskap in sommige delen van Groenland tussen de jaren 1993 en 1998 met een meter per jaar afgenomen. De opwarming van de aarde vindt daar twee keer zo snel plaats als in de rest van de wereld. Groenlanders worden in hun dagelijks leven geconfronteerd met deze veranderingen: mensen zakken soms letterlijk door het ijs, er komen nieuwe bloemsoorten op en jagers hebben moeite om nog genoeg dieren te kunnen schieten.

Roanne van Voorst is journalist en antropoloog, en verbleef voor haar afrondend studieonderzoek drie maanden in een klein Inuitdorp in het zuiden van Groenland. In haar lezing zal ze ingaan op de gevolgen van de klimaatverandering voor de Groenlandse economie en cultuur.

Alle bovenstaande lezingen beginnen om 19.30 uur en worden gehouden in zaal H. 15.036 in het Harmoniegebouw van de Rijksuniversiteit Groningen, Oude Kijk in 't Jatstraat 26.

De vereniging zorgt dat er koffie, thee en iets lekkers aanwezig is.

Julebord

In december zullen we weer een kerstviering organiseren. Nadere informatie over datum, tijd en locatie worden zo spoedig mogelijk bekend gemaakt.

Bronnen van de Scandinavische Taalgeschiedenis

door prof. dr. Muriel Norde

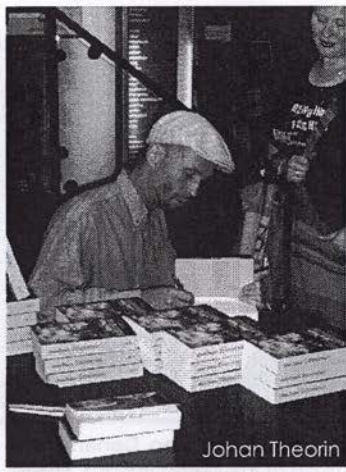
20 januari 2009

In 2009 beginnen we met een lezing door prof. dr. Muriel Norde. De lezing, getiteld 'Bronnen van de Scandinavische Taalgeschiedenis' vindt plaats op 20 januari 2009. In deze lezing zal Muriel Norde de Scandinavische taalgeschiedenis van de eerste eeuwen na Christus tot aan de huidige tijd beschrijven, waarbij de nadruk zal liggen op typisch Scandinavische verschijnselen. De locatie van deze lezing wordt later bekend gemaakt.

ZWEEDSE AUTEURS IN GRONINGEN

Door Christa Nagel

Op 25 juni waren de Zweedse auteurs Liza Marklund en Johan Theorin te gast bij boekhandel Selexyz. Liza Marklund geniet bekendheid in vele landen met haar literaire thrillers rond journaliste Annika Bengtzon. Ze was in Nederland om haar nieuwste roman 'Levenslang' te promoten. Johan Theorin debuteert met de roman 'Schemeruur'.

Paula Stevens (uitgeverij De Geus) gaf een inleiding. Ze schetste een beeld van de hedendaagse Scandinavische schrijvers. De misdaadromans, de zogenaamde 'deckare', zijn op dit moment erg populair in heel Europa. Aan de schrijvers werd ook gevraagd door wie zij geïnspireerd zijn geraakt. Na deze inleiding vertelden de auteurs zelf iets over hun 'schrijversgeschiedenis'. Johan Theorin debuteert, maar heeft nog twee romans in de pen zitten die samen met 'Schemeruur' een trilogie zullen vormen. In 'Schemeruur' wordt een prachtige sfeer geschetst van Öland. Liza Marklund licht het thema levenslang toe. Eigenlijk is niets in het

leven voor altijd, behalve je kinderen. Leuk detail: Het toeval wil dat in beide romans een hoofdpersoon met de naam Julia voorkomt.

Daarna hoorde het publiek, dat uit ongeveer vijftig belangstellenden bestond, de auteurs voorlezen uit eigen werk en tot slot vuurde het publiek vele vragen op Marklund en Theorin af. De geslaagde avond werd afgesloten met een signeesessie.

KUNSTENAARSKOLONIES AAN DE NOORDZEEKUST ONDER DE LOEP IN NIEUW PROEFSCHRIFT

Door Anders Bay

Op donderdag 18 september 2008 promoveerde kunsthistoricus Brian D. Barrett op een proefschrift over kunstenaarskolonies aan de Noordzeekust getiteld *North Sea Artists' Colonies, 1880-1920 – Their Development and Role in Marketing Modernism*.

Brian Barrett is een goede bekende van de Scandinavische Vereniging omdat hij meerdere keren interessante lezingen voor de vereniging heeft gehouden over Deense schilderkunst aan de Deense Noordzeekust (Vestkysten) en in Skagen. Nu heeft hij dus zijn interessesfeer uitgebreid naar de hele Noordzeekust en zich verdiept in het enorme materiaal, en volgens de opponenten is het hem gelukt om dit alles te presenteren in een zeer informatief proefschrift.

Kunstenaars in Skagen, Denemarken
'Hip hip hurra' (1888) van P.S. Krøyer

In zijn proefschrift weet Brian Barrett te vertellen over het grote aantal kunstenaars dat, met name vanwege economische redenen, maar zeker niet alleen uit pecuniaire overwegingen, in de laat negentiende eeuw naar de kust trokken om zich daar te vestigen. Zo ontstonden aldaar kunstenaarscollectieven die vaak werden gekenmerkt door het feit dat ze een kern hadden van enkele vaste bewoners – niet zelden creatieve hoteliers – waaromheen de individuele kunstenaars zich groepeerden, die dan technische kennis en ervaringen konden uitwisselen.

Na de officiële plechtigheden, verdediging en ceremonie, vertelde Brian me dat hij nu van plan is om zijn proefschrift te bewerken tot een boek voor een nog breder publiek. Ik hoop dat we hem in de toekomst mogen uitnodigen voor opnieuw een boeiende lezing over kunstenaars in plaatsen als Domburg, Volendam, Worpswede (Duitsland), Fanø en Skagen.

SCANDINAVISCH NIEUWS

Tweede uitreiking Amy van Markenprijs

Op donderdag 20 november 2008 reikt Stichting Leonora Christina voor de tweede maal de Amy van Marken vertaalprijs uit.

De Amy van Marken vertaalprijs, een tweejaarlijkse vertaalprijs van € 5.000, is bedoeld voor een uitmuntende literaire vertaling uit een van de Scandinavische talen, eventueel een vertaaloeuvre van hoge kwaliteit. De prijs is te vergelijken met de al geruime tijd bestaande Aleida Schotprijs voor literaire vertalingen uit de Slavische talen en de meer recent ingestelde Dr. Elly Jafféprijs voor literaire vertalingen uit het Frans.

De prijs is vernoemd naar wijlen prof. dr. Amy van Marken (1912-1995), de Grand Old Lady van de Nederlandse Scandinavistiek, die onder meer actief was als literair vertaler en ook veel heeft betekend voor de huidige generatie vertalers uit de Scandinavische talen.

De Amy van Marken vertaalprijs werd voor het eerst in 2006 uitgereikt aan de vertalers Diederik Grit en Edith Koenders voor hun gezamenlijke vertaling getiteld 'Het gelukkige Arabië' van de Deense auteur Thorkild Hansen (1927-1989). 'Het gelukkige Arabië' (uitgegeven door De Geus in 2005) verscheen oorspronkelijk in 1962 onder de titel 'Det lykkelige Arabien'.

De uitreiking zal plaatsvinden in Athena's boekhandel van de Velde, A-kerkhof 45-47, Groningen.

Voor programma en meer informatie zie www.leonorachristina.nl

Internationaal symposium "Cultural Transfer and Minor Language Areas"

Op 5 en 6 november 2008 organiseert de opleiding Scandinavische Talen en Culturen een tweedaags, internationaal symposium met de titel "Cultural Transfer and Minor Language Areas". Tijdens dit symposium wordt ingegaan op de literaire en culturele contacten tussen kleinere taalgebieden, met name die in Noordwest-Europa.

Als case-studie wordt o.a. de Nynorsk-poëzie van Olav H. Hauge (1908-1994) onder de loep genomen. Het culturele deel van het programma bestaat uit een concert door de vermaarde Noorse pianist Einar Røttingen en bas-bariton Njål Sparbo, in De Oosterpoort op 6 november om 19.30 uur. Zij brengen poëzie van Hauge ten gehore, getoonzet door de Noor Geirr Tveitt (1908-1981). Nadere informatie kunt u inwinnen bij Roald van Elswijk:

R.J.J.H.van.Elswijk@rug.nl

VERZOEK VAN DE SECRETARIS

De Scandinavische Vereniging Groningen wil haar leden graag op verschillende manieren informeren over activiteiten en nieuws. De website en het verenigingsblad zijn daar voorbeelden van.

Daarnaast wil de vereniging graag meer en meer via e-mail met haar leden communiceren. Dit is niet alleen goedkoper, maar ook sneller dan via de traditionele post.

Ontvangt u de uitnodigingen voor onze lezingen nog niet via e-mail? Dan willen we u vragen uw e-mailadres door te geven aan de secretaris. Dit kan door een e-mail te sturen aan:
scandinavischevereniging@home.nl

CONTRIBUTIE

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 22 april jl. is besloten met ingang van 2009 nieuwe contributiebedragen te hanteren. De afgesproken contributiebedragen met ingang van 2009 zijn:

€ 7,50 voor studenten
€ 15,00 voor individuele leden
€ 22,50 voor paren

COLOFON

Dit blad is een uitgave van de Scandinavische Vereniging Groningen.

De redactie bestaat uit het bestuur van de vereniging:
Anders Bay (voorzitter),
Frank Houwaard
(penningmeester/secretaris),
Christa Nagel,
Niels Rambags,
Hans Spa,
Sandra Westerhof

Het blad wordt gratis verspreid onder alle leden van de Scandinavische Vereniging Groningen.

Het lidmaatschap van de vereniging kost per jaar (prijzen in 2008)
€ 12,50 voor individuen
€ 17,50 voor paren en
€ 5,00 voor studenten.

Wij zijn te bereiken per post:
Cortinghpoort 3
9716 GX Groningen

via e-mail:
scandinavischevereniging@home.nl

op internet:
www.scandinavischevereniginggroningen.net